

บทสรุปผู้บริหาร
ข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เมาะเมืองน่าอยู่”
โดย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีขนาดพื้นที่ร้อยละ ๒.๖ ของพื้นที่จังหวัดลำปาง (๘๖๐ ตร.กม) เป็นพื้นที่เมืองเดิม สภาพพื้นที่ประมาณร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม อาชีพหลักของประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพรับจ้าง การเกษตร ค่าขาย รับจ้าง และเป็นพื้นที่ที่เกิดการสัมปทานป่าไม้ และกว้านซื้อที่ดิน เพื่อทำเหมืองขุดถ่านหิน มาเป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้าให้กับประเทศไทย ทำให้สูญเสียป่าไม้ สัตว์ป่าลดลง เกิดน้ำท่วมแหล่งกักเก็บน้ำดิบน้อยลงและไม่สามารถใช้ในการเกษตรได้ เกิดมลภาวะทางอากาศอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและชีวิตทั้งประชาชน สัตว์ และพืช เพื่อเป็นพลิกพื้นที่พื้นที่ดังกล่าวให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนในพื้นที่ อำเภอแม่เมาะร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพภูมิศาสตร์ อากาศ และเล็งเห็นแนวความคิดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะเชิงบูรณาการและความยั่งยืน จึงจัดทำข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะขึ้น โดยมีเป้าหมายให้เมืองเป็น “เมืองน่าอยู่เชิงนิเวศน์ (Eco Town) เพื่อสนับสนุนการทำงานของวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจ” เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ตามหลักการศาสตร์พระราชา และ Sustainable Development Goals (SDGs) โดยตั้งเป้าว่า พื้นที่ดังกล่าวจะเป็นป่าชุมชนและป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่จะช่วยลดคาร์บอนไดออกไซด์ CO₂ ได้ถึง ๑๐๐,๐๐๐ tCO₂ /ปี เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของครัวเรือนในพื้นที่กว่า ๕๐๐ ครัวเรือนด้วยโครงการบริหารไฟฟ้าอัจฉริยะ รวมถึงการเพิ่มแหล่งพลังงานทางเลือกจากแสงอาทิตย์ให้กับอาคารและศูนย์ฯ ฝึกอบรมในพื้นที่ นอกจากนี้จะมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยสร้างโอกาสการหารายได้ให้กับชุมชน โดยนำระบบการชำระเงินดิจิทัลมาส่งเสริมอาชีพและการขายผลิตภัณฑ์ในชุมชนในพื้นที่ด้วยในการผลักดันดังกล่าว ข้อเสนอ แผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เมาะเมืองน่าอยู่” มีบริการระบบอัจฉริยะ/กิจกรรม/โครงการ (Solutions) จำนวน ๓ ด้านคือ ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) ด้านพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) ดังนี้

๑) ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) จำนวน ๔ โครงการ

เน้นมีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงไว้เป็นทรัพยากร โดยมีจำนวนหมู่บ้านเข้าร่วมมากกว่าร้อยละ ๓๐ ของหมู่บ้านในอำเภอแม่เมาะ พื้นที่ป่าไม้ชุมชน ๒๐,๐๐๐ ไร่ สร้างต้นแบบบริหารจัดการน้ำจำนวน ๑๐๐ ฝาย ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ในอำเภอแม่เมาะ ทำให้ป่าไม้ดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ CO₂ ได้ถึง ๑๐๐,๐๐๐ tCO₂ /ปี และนำเซนเซอร์วัดคุณภาพอากาศ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) เกี่ยวกับข้อมูลเชิงพื้นที่ มาแสดงผลเพื่อบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

๒) ด้านพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) จำนวน ๔ โครงการ

เน้นการนำเทคโนโลยีโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart grid) ด้วยการติดตั้ง Smart Meter จำนวน ๕๐๐ ครัวเรือน เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพในการใช้พลังงานดีขึ้น ๑๐% และติดตั้งแหล่งผลิตพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคา ขนาดติดตั้ง ๖๐ กิโลวัตต์ เพื่อลดค่าไฟฟ้าและเพิ่มการใช้พลังงานทดแทน ณ ศูนย์ออมรม

๓) ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) จำนวน ๒ โครงการ

เน้นการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัล Digital payment service เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนจากการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน ไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

ทั้งนี้ จะมีการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อรองรับการดำเนินงาน (City Data Platform) โดยจะมีการจัดทำข้อมูลที่เป็นระเบียบเพื่อการบริหารจัดการ และข้อมูลพื้นฐานต่างๆ อาทิ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ ข้อมูลประชากร ข้อมูลสาธารณสุขโรค ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลเศรษฐกิจ ข้อมูลพลังงาน เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลมาประมวล วิเคราะห์ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเมือง เพื่อพัฒนาต่อยอดเพื่อนวัตกรรมรองรับการใช้ประโยชน์ต่อของประชาชนในพื้นที่ อาทิ พัฒนาระบบจัดเก็บและบริหารข้อมูลจากการทดสอบโมเดลจำลองที่ศูนย์ ใช้การจัดเก็บข้อมูลที่ระบบ Cloud

การไฟฟ้าฯ เป็นหน่วยงานหลักสำหรับแหล่งเงินสนับสนุนการดำเนินการเพื่อขยายผลสู่ชุมชนนั้น แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ จะมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนใน ๒ รูปแบบ (๑) รูปแบบเงินทุนหมุนเวียน (Revolving Fund) จากสถาบันการเงิน (๒) รูปแบบเงินอุดหนุน (Grant Scheme) จาก การไฟฟ้าฯ ส่วนการขับเคลื่อนแผนฯ ให้ความสำคัญกับภาคประชาชนและภาคเอกชน การไฟฟ้าฯ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผน สร้างความเข้าใจภายในพื้นที่ ตลอดจนการจัดทำโมเดลต้นแบบเพื่อพัฒนาไปสู่การขยายผลต่ออย่างเป็นรูปธรรม ในด้านการบริหารจัดการนั้น ในส่วนของการไฟฟ้าฯ จะมีการจัดตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนแม่เมาะเมืองอัจฉริยะ” เพื่อดำเนินการพัฒนาเมืองอัจฉริยะอำเภอแม่เมาะ ในภาคประชาชนและภาคส่วนในพื้นที่ จะมีการจัดตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนจังหวัดลำปางเมืองอัจฉริยะ” เพิ่มเติม เพื่อดำเนินการพัฒนาเมืองอัจฉริยะจังหวัดลำปาง

คณะกรรมการส่งเสริมการ มีเป้าหมายส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและการลงทุนของไทย ในต่างประเทศ หากมุ่งเน้นมาที่การลงทุนในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเมืองอัจฉริยะ คณะกรรมการส่งเสริมการ ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนพัฒนาพื้นที่เมืองอัจฉริยะ โดยการส่งเสริมผ่านมาตรการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) แบ่งเป็น ๓ ประเภทบริการ ประกอบด้วย (๑) กิจกรรมพัฒนาพื้นที่เมืองอัจฉริยะ (๒) กิจกรรมพัฒนาระบบเมืองอัจฉริยะ (๓) กิจกรรมนิคมเขตอุตสาหกรรมอัจฉริยะ

สรุป
รายชื่อบริการระบบอัจฉริยะ ประเภทกิจการ
ข้อเสนอแผนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เกาะเมืองน่าอยู่”
โดย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและบริหารโครงการเมืองอัจฉริยะ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ด้วย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๒.๓ พิจารณาข้อเสนอโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและประกาศมอบตราสัญลักษณ์เพื่อรับรองการเป็นพื้นที่พัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยข้อเสนอโครงการที่ได้ผ่านการพิจารณาจากอนุกรรมการฯ มีสิทธิได้รับการส่งเสริมการลงทุนผ่านมาตรการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่เป็นไปตามเงื่อนไขหนึ่งในประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ส. ๗ /๒๕๖๑ เรื่อง การให้การส่งเสริมกิจการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ไว้ว่า “ประเภทกิจการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาเมืองอัจฉริยะก่อนยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน” นั้น

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีเป้าหมายส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและการลงทุนของไทย ในต่างประเทศ หากมุ่งเน้นมาที่การลงทุนในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเมืองอัจฉริยะ คณะกรรมการส่งเสริมการ ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนพัฒนาพื้นที่เมืองอัจฉริยะ ตามที่ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ส. ๗ /๒๕๖๑ เรื่อง การให้การส่งเสริมกิจการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยการส่งเสริม ผ่านมาตรการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยแบ่งเป็น ๓ ประเภทกิจการ ประกอบด้วย (๑) ประเภทกิจการ ๗.๙.๓ กิจการนิคมเขตอุตสาหกรรมอัจฉริยะ (๒) ประเภทกิจการ ๗.๓๑ กิจการพัฒนาพื้นที่เมืองอัจฉริยะ (๓) ประเภทกิจการ ๗.๓๒ กิจการพัฒนาระบบเมืองอัจฉริยะ

ข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เกาะเมืองน่าอยู่” โดย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและบริหารโครงการเมืองอัจฉริยะครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สามารถส่งเสริมการลงทุนผ่านมาตรการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ตามประเภทกิจการ และเงื่อนไข ข้อกำหนด โดย ข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เกาะเมืองน่าอยู่” มีบริการระบบอัจฉริยะ/กิจกรรม/โครงการ (Solutions) จำนวน ๓ ด้านคือ (๑) ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) (๒) ด้านพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) และ (๓) ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ รายละเอียดบริการระบบอัจฉริยะ/กิจกรรม/โครงการ (Solutions) ข้อเสนอแผนพัฒนาเมืองอัจฉริยะ “แม่เกาะเมืองน่าอยู่”

โครงการ/บริการ/ระบบ	เทคโนโลยี	ตัวชี้วัด (Output/Outcome)
ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)		
การบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา	ระบบแสดงผล GIS (ข้อมูลป่าไม้)	ปลูกป่าตามศาสตร์พระราชาในพื้นที่ฟื้นฟูสภาพเหมือง ๒๐๐ ไร่ หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการป่าชุมชนร้อยละ ๓๐ ของหมู่บ้านใน อ.แม่เกาะ พัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูล ดูดซับ CO₂ ได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ TCO₂/ ปี
สร้างมูลค่าเพิ่มวัตถุดิบของโรงไฟฟ้าแม่เกาะ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	-	นำยิบซัมสังเคราะห์มาใช้ใน การเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี
การสร้างฝาย และการจัดทำระบบแสดงผลข้อมูลฝาย เพื่อบริหารจัดการระบบการสร้างฝายร่วมกับชุมชน	ระบบแสดงผล GIS (ข้อมูลฝาย)	บริหารจัดการน้ำจำนวน ๑๐๐ ฝาย
การแสดงผลและอัปเดตข้อมูลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ร่วมกับชุมชน	ระบบแสดงผลข้อมูลคุณภาพอากาศ	พัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูล
ด้านพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)		
การบริหารจัดการการใช้พลังงาน	มิเตอร์ไฟฟ้าอัจฉริยะ แผนพลังงานแสงอาทิตย์	บริหารจัดการทรัพยากร ในพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
การผลิตพลังงานทดแทน	แผนพลังงานแสงอาทิตย์	กำลังผลิตติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์ ๖๐ กิโลวัตต์
การส่งเสริมการใช้รถยนต์รักษาสีสิ่งแวดล้อม (Eco Vehicle)	Application ท่องเที่ยว	Application แสดงผลการขนส่งเชิงท่องเที่ยวในพื้นที่
ระบบ Smart Embedded network (SEN) การบริหารจัดการทรัพยากรในรูปแบบ Peer to Peer	ระบบบริหารจัดการทรัพยากรในรูปแบบ Peer to Peer	ข้อมูลพฤติกรรมการใช้พลังงาน
ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)		
ส่งเสริมการเกษตร	Application ตลาดซื้อขาย	รายได้ชุมชนจากการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชนไม่น้อยกว่า ๒ ล้านบาทต่อปี
ส่งเสริมการท่องเที่ยว	Application สนับสนุนการท่องเที่ยว Digital payment service สำหรับการท่องเที่ยว	รายได้จากการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน/ปี